



Едно историческо писмо на поета

Сега, когато се обнародваха няколко книги по нашите погроми, не е безинтересно да дадем едно писмо на покойния Пейо Яворов, писано непосредствено след големите победи на българската войска по тракийските полета. Писмото е отправено до мен и писано близо 6 месеца преди погрома след 16 юни. Пейо Яворов предчувствува страшната катастрофа. Той я предрича.

Трябва да кажа, че близо един месец преди обявяването на балканската война Пейо Яворов и аз се присъединихме в Юндола към разложките чети. След една буйна реч, Яворов мина с разложките чети към Якоруда, а мене прати с неврокопските чети. След ожесточено сражение над Неврокоп, при с.Гърмен ние влязохме в града една седмица преди нашите войски. Пейо Яворов начело на разложките чети, които имаха сражение към Якоруда, след известно време също стигна в Неврокоп. Оттам потеглихме за Серес. Над Серес открихме костите на Гоце Делчев, скътани от една жена и се отслужи панихида. В Серес се разделихме с Яворов: той замина за Кавала и оттам за София, а аз за Солун, дето скоро започнахме в "Българин". Именно по това време получих и долното писмо на Яворов по българската поща в Солун, както се вижда от клеймото.

Ето писмото, което клиширам, за да не се изгуби. То е затворена картичка и е с

пророческо съдържание:

*7 януарий 1913 г. София.*

*Драги Данаиле,*

*Спотаил си се и нищо не се чуе нито от тебе, нито за тебе.*

*За Бога, обади се.*

*Какво правите там? Кой от приятелите и другарите са в Солун? Македония отива.*

*Сърби и гърци завряха нечистите си нокти в гърдите на Македония и разкъсват*

*дробовете и. Писах и на Тодор Александров. Не е ли краен час да се предприеме нещо?*

*Где е Матов, где е Доктора, где са другите? Трябва да бъдеш тук, в София, за да*

*почувствуващ всичкото безнадеждие за бъдещето на нашето национално дело. Всичките*

*македонски планини, с гробовете на толкова паднали борци, сякаш лежат на гърдите ми*

*и аз не мога да дишам.*

*Пейо".*

Към края на погрома с Яворова се срещнахме на Черната скала. Той беше по-черен от нея.

(в. "Зора" - София, 8 декември 1931 г.)